

www.cv.ukrstat.gov.ua

СТАТИСТИЧНИЙ
ЗБІРНИК

РОСЛИННИЦТВО ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ У 2023 РОЦІ

Держстат

Головне управління статистики
у Чернівецькій області

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

Рослинництво Чернівецької області у 2023 році

Статистичний збірник

Чернівці
2024

Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Чернівецькій області
Управління планування, поширення інформації та комунікацій

За редакцією Ірини АРДЕЛЯН
Відповідальна за випуск Марія КОРОПОТНИЦЬКА

У статистичному збірнику “Рослинництво Чернівецької області у 2023 році” вміщено інформацію про основні показники, які характеризують сучасний стан галузі рослинництва в Чернівецькій області в порівнянні з попередніми роками.

Головне управління статистики у Чернівецькій області

- адреса: 58018, м.Чернівці, вул. Головна, 249-А
- телефони: 55-09-42, 58-17-76
- факс: 58-19-33
- електронна пошта: gus@cv.ukrstat.gov.ua
- вебсайт: www.cv.ukrstat.gov.ua

Розповсюдження статистичних видань

Головного управління статистики у Чернівецькій області

- адреса: 58018, м.Чернівці, вул.Головна, 249-А, кімн. 304, 305
- телефони: 58-17-76

ПЕРЕДМОВА

Статистичний збірник *“Рослинництво Чернівецької області у 2023 році”* містить дані за 1990, 2000, 2010–2023 роки щодо розмірів посівних та зібраних площ, виробництва та урожайності основних сільськогосподарських культур, плодоягідних та виноградних насаджень в області за категоріями господарств.

Джерелом інформації по підприємствах, які займаються виробництвом продукції рослинництва, є дані державного статистичного спостереження за ф.№ 29-сг (річна) "Звіт про площі та валові збори сільськогосподарських культур, плодів, ягід і винограду", яку подають усі підприємства, які займаються виробництвом продукції рослинництва, незалежно від розміру.

Основні підходи, методи та джерела інформації, які застосовуються при проведенні розрахунків розмірів площ та обсягів виробництва (валових зборів) сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень у господарствах населення, визначено Методикою розрахунку показників державного статистичного спостереження "Площі, валові збори та врожайність сільськогосподарських культур", затвердженою наказом Державної служби статистики від 30 листопада 2021р. № 296 (зі змінами, затвердженими наказом Державної служби статистики 23 грудня 2022р. № 355).

Відповідно до пункту 5 розділу 10 Методологічних положень державного статистичного спостереження "Площі, валові збори та врожайність сільськогосподарських культур" визначено, що в період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення статистична інформація може не поширюватися, зважаючи на відсутність звітів та будь-яких інших документів, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства від респондентів (згідно з положеннями підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни"). Зважаючи на це, у подальшому надана за 2022–2023 роки інформація може бути уточнена з урахуванням надходження нових даних від респондентів.

Показники врожайності основних сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень розраховано з одиниць виміру, які передбачені бланком державного статистичного спостереження. У таблицях 1.7–1.9 дані щодо посівних та зібраних площ, виробництва та урожайності пшениці наведено, починаючи з 2018 року, без урахування тритикале.

**Управління планування, поширення
інформації та комунікацій**

СКОРОЧЕННЯ

га – гектар

т – тонна

тис. – тисяча

ц – центнер

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

Тире (–)	– явищ не було
Нуль (0; 0,0)	– явища відбулися, але у вимірах, менших за ті, що можуть бути виражені використаними у таблиці розрядами
Символ (х)	– заповнення рубрики за характером побудови таблиці не має сенсу
Символ (к)	– дані не оприлюднюються з метою виконання вимог Закону України "Про офіційну статистику" щодо забезпечення гарантій органів державної статистики щодо статистичної конфіденційності
“з них”, “у тому числі”	– означає, що наведено не всі доданки загальної суми

Зміст

ПЕРЕДМОВА	3
Скорочення	4
Умовні позначення	4
Організація державного статистичного спостереження (ДСС) “Площі, валові збори та урожайність сільськогосподарських культур”	8
Рослинництво Чернівецької області у 2023 році (аналітичний огляд)	9
1. Виробництво основних сільськогосподарських культур у Чернівецькій області	13
1.1. Посівні площі культур сільськогосподарських	14
1.2. Посівні площі за видами культур сільськогосподарських	16
1.3. Площа, з якої зібрано врожай культур сільськогосподарських	20
1.4. Виробництво культур сільськогосподарських	24
1.5. Урожайність культур сільськогосподарських	28
1.6. Посівні площі культур зернових та зернобобових	32
1.7. Площа, з якої зібрано врожай культур зернових та зернобобових	34
1.8. Виробництво культур зернових та зернобобових	36
1.9. Урожайність культур зернових та зернобобових	38
1.10. Площа, з якої зібрано врожай культур овочевих	40
1.11. Виробництво культур овочевих	42
1.12. Урожайність культур овочевих	44
1.13. Виробництво культур плодових та ягідних	46
1.14. Виробництво культур сільськогосподарських фермерськими господарствами	52

1.15.	Динаміка зібраних площ, виробництва та урожайності основних сільськогосподарських культур за категоріями господарств	54
1.16.	Структура посівних площ за основними культурами сільськогосподарськими	61
1.17.	Структура виробництва основних культур сільськогосподарських за категоріями господарств	62
1.18.	Виробництво культур сільськогосподарських на одну особу	63
1.19.	Індекси обсягу виробництва харчових продуктів за видами діяльності	63
1.20.	Експорт продукції рослинництва та продовольства	64
1.21.	Імпорт продукції рослинництва та продовольства	65
2.	Виробництво основних сільськогосподарських культур у підприємствах по районах	66
2.1.	Посівні площі культур сільськогосподарських у підприємствах у 2023 році	67
2.2.	Виробництво культур зернових та зернобобових у підприємствах	67
2.3.	Виробництво пшениці в підприємствах	68
2.4.	Виробництво ячменю в підприємствах	68
2.5.	Виробництво кукурудзи в підприємствах	69
2.6.	Виробництво культур озимих у підприємствах	69
2.7.	Виробництво культур ярих у підприємствах	70
2.8.	Виробництво соняшнику в підприємствах	70
2.9.	Виробництво сої в підприємствах	71
2.10.	Виробництво ріпаку та кользи в підприємствах	71
2.11.	Виробництво картоплі в підприємствах	72
2.12.	Виробництво культур овочевих у підприємствах	72
2.13.	Виробництво культур плодових та ягідних у підприємствах	73

2.14.	Структура виробництва основних культур сільськогосподарських у підприємствах у 2023 році	74
2.15.	Виробництво культур зернових та зернобобових у фермерських господарствах	74
2.16.	Виробництво культур технічних у фермерських господарствах ...	75
2.17.	Виробництво культур плодових та ягідних у фермерських господарствах	76
3.	Міжрегіональні порівняння	77
3.1.	Урожайність культур зернових та зернобобових у господарствах усіх категорій за регіонами України	78
3.2.	Урожайність кукурудзи у господарствах усіх категорій за регіонами України	79
3.3.	Урожайність соняшнику у господарствах усіх категорій за регіонами України	80
3.4.	Урожайність сої у господарствах усіх категорій за регіонами України	81
3.5.	Урожайність ріпаку озимого та кользи (ріпаку ярого) у господарствах усіх категорій за регіонами України	82
3.6.	Урожайність картоплі у господарствах усіх категорій за регіонами України	83
3.7.	Урожайність культур овочевих у господарствах усіх категорій за регіонами України	84
3.8.	Урожайність культур плодових та ягідних у господарствах усіх категорій за регіонами України	85
3.9.	Рейтинг регіонів України за урожайністю окремих сільськогосподарських культур у господарствах усіх категорій у 2023 році	86
3.10.	Рейтинг регіонів України за урожайністю окремих сільськогосподарських культур у підприємствах у 2023 році	88
	Методологічні пояснення	90

Організація державного статистичного спостереження (ДСС) "Площі, валові збори та урожайність сільськогосподарських культур"

Мета ДСС

формування інформації щодо виробництва сільськогосподарських культур у підприємствах і господарствах населення для інформаційного забезпечення аналізу розвитку галузі рослинництва, розрахунку індексу сільськогосподарської продукції, формування балансів основних продуктів рослинництва

Об'єкт ДСС

юридичні особи та їх відокремлені підрозділи, домогосподарства, які займаються вирощуванням сільськогосподарських культур

Джерело інформації ДСС

інформація, отримана від респондентів за формами: № 4-сг (річна) "Звіт про посівні площі сільськогосподарських культур"; № 37-сг (місячна) "Звіт про збирання врожаю сільськогосподарських культур"; № 29-сг (річна) "Звіт про площі та валові збори сільськогосподарських культур, плодів, ягід і винограду"; статистична інформація ДСС "Сільськогосподарська діяльність населення у сільській місцевості"

Показники ДСС

- Уточнена посівна площа та площа, з якої зібрано врожай сільськогосподарських культур;
- Виробництво (валовий збір) сільськогосподарських культур та плодоягідних культур, винограду;
- Площа багаторічних насаджень (у тому числі у плодоносному віці);
- Урожайність сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень

Рослинництво Чернівецької області у 2023 році (аналітичний огляд)

Під урожай 2023 року сільгоспвиробниками області було відведено 310,1 тис.га, з них у підприємствах – 109,7 тис.га (35,4% від загальної площі), у господарствах населення – 200,4 тис.га (64,6%). Порівняно з 2022 роком **посівна площа** під сільськогосподарськими культурами збільшилась на 0,8 тис.га (на 0,2%), у тому числі в господарствах населення – на 2,3 тис.га (на 1,2%), одночасно в підприємствах зменшилась на 1,5 тис.га (на 1,4%).

Порівняно з 1990 роком загальна посівна площа скоротилась на 10,7% або на 37,1 тис.га.

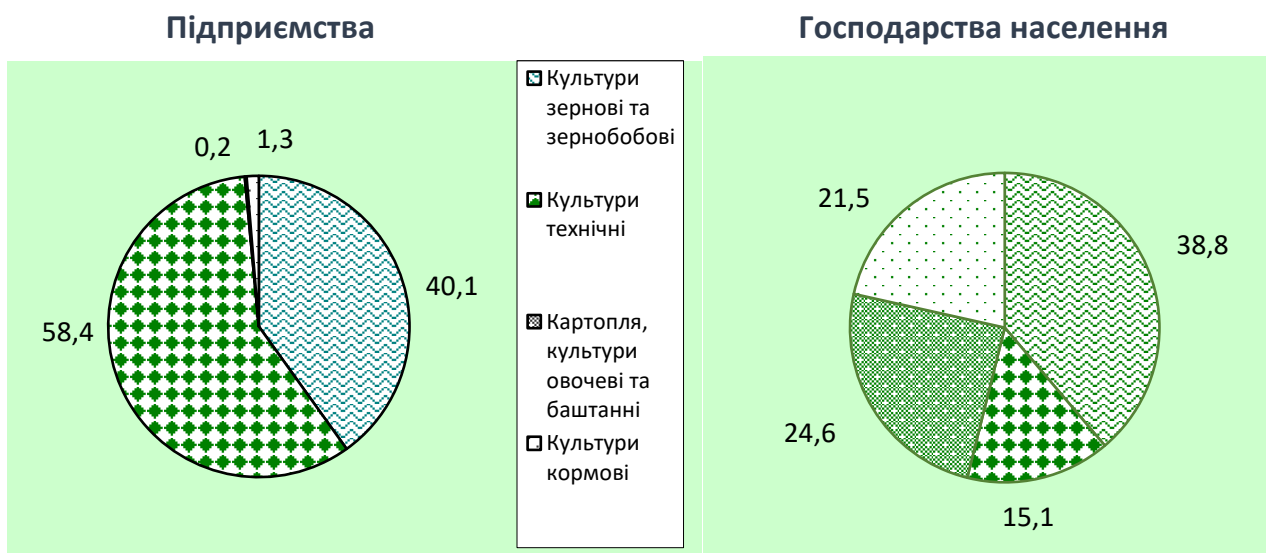
Динаміка посівної площі за категоріями господарств

(тис.га)

	Господарства усіх категорій	У тому числі	
		підприємства	господарства населення
1990	347,2	298,1	49,1
1995	336,6	244,6	92,0
2000	314,2	198,9	115,3
2005	284,6	121,0	163,6
2010	290,9	117,1	173,8
2015	305,3	124,9	180,4
2020	306,0	108,3	197,7
2021	308,0	111,3	196,7
2022	309,3	111,2	198,1
2023	310,1	109,7	200,4

Структура посівних площ культур сільськогосподарських під урожай 2023 року

(відсотків до загальної площі)

У структурі посівних площ у 2023 році порівняно з 1990 роком спостерігалось збільшення питомої ваги технічних культур з 11% до 31%, картоплі та овоче-баштанних – з 9% до 16%, зернових – з 38% до 39%, тоді

як частка кормових культур через істотне скорочення поголів'я худоби зменшилась з 42% до 14%.

У 2023 році під **зернові культури** в області було відведено 121,8 тис.га, що на 1,2% менше, ніж у 2022 році, у тому числі в агроформуваннях – 44,0 тис.га (на 7,3% менше), у господарствах населення – 77,8 тис.га (на 2,5% більше).

У 2023 році обсяг виробництва зернових та зернобобових культур (уключаючи кукурудзу) становив 754,8 тис.т, що на 13,4% більше, ніж у попередньому році. Збільшення обсягу виробництва зерна зумовлене зростанням урожайності на 14,8% (або на 8,0 ц/га), при цьому площі збирання зменшились на 1,2% (або на 1,5 тис.га).

У підприємствах виробництво зерна збільшено порівняно з 2022 роком на 8,2% (валовий збір становив 256,7 тис.т). Зокрема відмічалось збільшення врожайності зернових культур на 16,8% (або на 8,4 ц/га). Водночас площі збирання зернових культур скоротились на 7,2% або на 3,4 тис.га.

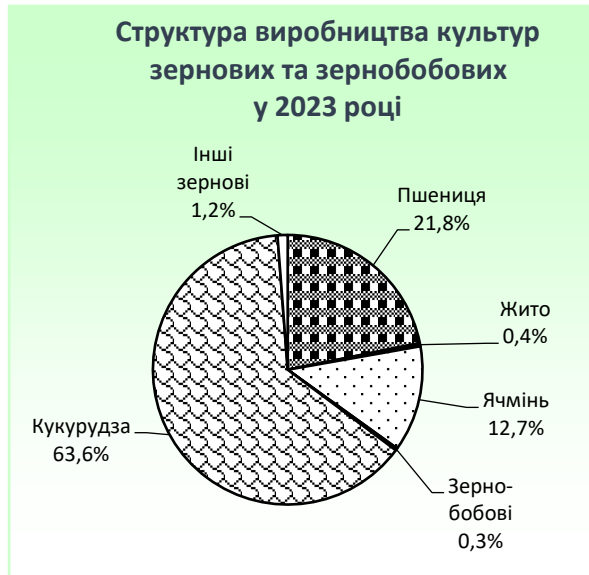
У господарствах населення обсяг виробництва зерна збільшився у 2023 році на 16,4% (валовий збір – 498,1 тис.т). У цій категорії господарств спостерігалось як зростання врожайності зернових та зернобобових культур на 7,6 ц/га (на 13,5%), так і розширення площ збирання на 2,5% (на 1,9 тис.га).

Найбільші намоли зерна в області отримано підприємствами Чернівецького району – 166,1 тис.т або 64,7% від загального валового збору в агроформуваннях області.

Валовий збір пшениці у 2023 році склав 164,8 тис.т при середній урожайності 49,1 ц/га проти 41,2 ц/га у 2022 році. Порівняно з попереднім роком обсяг виробництва пшениці зріс на 7,4%, ячменю – в 1,6 раза, жита озимого – у 2,4 раза, гречки – у 4,9 раза, водночас зернобобових культур зібрано на 4,9% менше.

У загальній площі зернових культур половину займали посіви кукурудзи, площа яких зменшилася порівняно з 2022 роком на 2,5 тис.га (на 4,0%). В агроформуваннях зафіксовано зменшення посіву зернової кукурудзи на 4,2 тис.га або на 25,8%, у господарствах громадян, навпаки, збільшення на 1,7 тис.га або на 3,4%.

Незважаючи на зменшення площ збирання на 3,8% урожай **кукурудзи** на зерно у 2023 році був більшим від попередньорічного обсягу на 8,5% і становив 480,0 тис.т. Це зумовлено збільшенням урожайності на 12,7% (на 8,9 ц/га).

У підприємствах валовий збір кукурудзи скоротився на 6,1%, у господарствах населення, навпаки, збільшився на 13,3%, при цьому 78,5% від загального обсягу отримано домогосподарствами.

Загалом урожайність кукурудзи становила 78,9 ц/га проти 70,0 ц/га у 2022 році, у тому числі в підприємствах – 86,9 ц/га проти 69,3 ц/га, у господарствах населення – 77,0 ц/га проти 70,3 ц/га. Найвищого показника продуктивності кукурудзи досягнуто агропідприємствами Вижницького району – 119,1 ц/га.

Посівна площа **технічних культур** загалом в області у 2023 році зросла порівняно з попереднім роком на 2,7% і становила 94,4 тис.га. Найбільші площі відведено під посів **сої** – 57,7 тис.га, що на 2,9% менше, ніж у 2022 році. При цьому 54,8% від загальної площі сконцентровано в підприємствах, в яких зафіксовано зменшення посівних площ на 6,1%. Загалом виробництво сої у 2023 році становило 138,6 тис.т, що на 21,6% більше, ніж у 2022 році. Збільшення врожаю цієї культури відбулося винятково завдяки зростанню врожайності на 4,6 ц/га (на 23,7%).

Ріпаку було посіяно у 2023 році на 19,9% більше, ніж у 2022 році – 14,2 тис.га, при цьому всі посіви зосереджено в агроформуваннях. Обсяг виробництва ріпаку та кользи збільшився порівняно з 2022 роком на 24,1% і становив 40,1 тис.т при середній урожайності 28,3 ц/га. Збільшення обсягу його виробництва відбулося здебільшого за рахунок розширення площ збирання на 2,5 тис.га або на 20,6%, тоді як урожайність зросла лише на 0,8 ц/га.

Під посіви **соняшнику** у 2023 році було відведено 20,5 тис.га, що на 1,5 тис.га (на 7,6%) більше, ніж у 2022 році. У підприємствах площа його

посіву збільшилась на 8,4%, у господарствах населення – на 4,9%, при цьому 79,1% посівів соняшнику зосереджено в підприємствах.

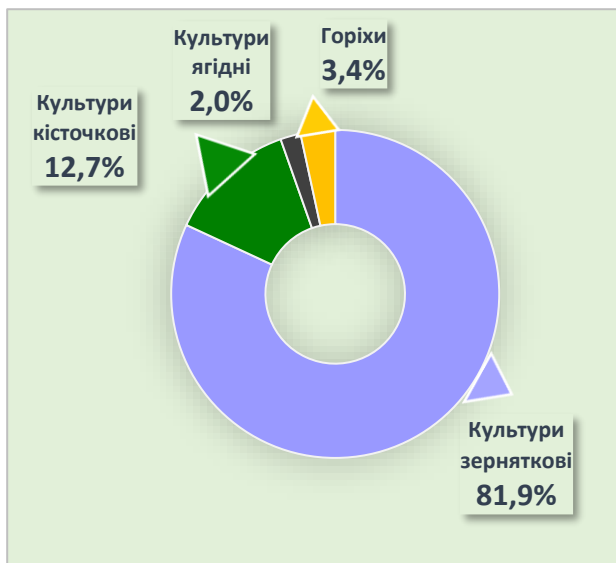
У 2023 році врожай насіння соняшнику був більшим від обсягу 2022 року на третину і склав 64,5 тис.т. Збільшення обсягу його виробництва відбулося внаслідок збільшення площ збирання на 8,4% (на 1,6 тис.га) та росту врожайності на 23,4%. Так, продуктивність соняшникового гектара збільшилась порівняно з попереднім роком на 6,0 ц/га і склала 31,6 ц/га. У підприємствах урожай соняшнику становив 52,3 тис.т, що на 38,0% більше від урожаю 2022 року, по 32,3 ц/га, у господарствах населення – 12,2 тис.т (на 18,2% більше), по 28,7 ц/га.

Під картоплю та овоче-баштанні культури було відведено у 2023 році 49,4 тис.га, що на 0,3% більше від попереднього року. Основними виробниками цих видів рослинницької продукції є господарства населення, в яких розміщено 99,7% від загальнообласного посіву.

Картоплі у 2023 році накопано 669,7 тис.т, що на 6,9% більше, ніж у 2022 році, при середній урожайності 190 ц/га (у 2022 році – 178 ц/га). Культур овочевих зібрано 252,3 тис.т, що на 5,9% більше від попереднього року. У середньому кожен овочевий гектар видав по 192 ц (у 2022 році – 183 ц/га).

Кормових культур було посіяно 44,5 тис.га або на 0,8% менше, ніж у 2022 році. Зменшення посіву цих культур спостерігалось як в підприємствах на 3,3% (посівна площа – 1,5 тис.га), так і в господарствах населення – на 0,7% (43,0 тис.га).

Структура виробництва культур
плодових та ягідних

Культур плодових та ягідних зібрано у 2023 році на 3,7% більше, ніж у 2022 році (267,2 тис.т), при цьому 80,0% від загального обсягу отримано господарствами громадян. Продуктивність садів та ягідників становила 175,2 ц/га (у 2022 році – 169,2 ц/га), в агрогосподарствах – 178,6 ц/га (200,9 ц/га), у господарствах населення – 174,3 ц/га (161,6 ц/га).

